การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมใน การเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านภาษาล้านนาให้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3–6 โรงเรียนวัดดอนแก้ว สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

การดำเนินการวิจัยนี้มุ่งให้ชุมชนซึ่งประกอบไปด้วย ผู้วิจัย ผู้ปกครองนักเรียน ผู้มีความรู้ในภาษาล้านนาในชุมชนบ้านหนองเย็น คณะครูโรงเรียนวัดดอนแก้วได้ร่วมกัน เสริมสร้างนิสัยรักการอ่านภาษาล้านนาให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน

กระบวนการวิจัยเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา การรักการอ่านภาษาล้านนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3–6 โรงเรียนวัดดอนแก้ว ในครั้งนี้ มี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาการไม่รักการอ่านภาษา ล้านนา 2) การเลือกแนวทางในการแก้ปัญหา 3) การวางแผนการปฏิบัติงานในการแก้ปัญหา 4) การปฏิบัติงานตามแผน 5) การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดกระบวนการ ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการ เชิงคุณภาพในการศึกษาครั้งนี้โดยใช้การสัมภาษณ์ สังเกต สนทนากลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า

- 1. ชุมชนบ้านหนองเย็นให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนวัดดอนแก้วเป็นอย่างดีในการ ส่งเสริมให้ทางโรงเรียนวัดดอนแก้วจัดการเรียนการสอนภาษาล้านนาในโรงเรียน โดยทางชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
- 2. ทางด้านผู้ปกครองนักเรียนถึงแม้จะอ่านภาษาล้านนาไม่ได้แต่ก็ให้ความร่วมมือกับ ทางโรงเรียน โดยการส่งเสริมให้นักเรียนอ่านภาษาล้านนาที่บ้านและพานักเรียนไปถามผู้ที่มี ความรู้ทางด้านภาษาล้านนา เพื่อให้นักเรียนอ่านได้
- 3. ทางค้านผู้สอนภาษาล้านนาก็มีการปรับพฤติกรรมการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนและมีนิสัยในการรักการอ่านภาษาล้านนามากขึ้น
- 4. ทางด้านตัวนักเรียนก็มีการปรับปรุงตัวเองโดยให้ความสนใจในการอ่านภาษา ล้านนามากขึ้น ดังที่นักเรียนทุกขั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางด้านการอ่านและเขียนอักษรล้านนาสูงขึ้น

แต่กย่างไรกิตามการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านภาษาล้านนายังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เท่าที่ควรเนื่องจากในระยะเวลาจำกัดเพียง 1 ภาคเรียน สามารถทำให้นักเรียนอ่านภาษาล้านนา ได้เพียงการอ่านตัวอักษรซึ่งเป็นระดับความสามารถที่ยังไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการอ่านภาษาล้านนาให้เป็นนิสัย

The Objective of this study was to examine an effectiveness of Participatory Action Research process in promoting the habit in reading Lanna Language of Prathom Suksa 3-6 Students, Wat Donkaew School, Office of Mae Wang District Primary Education, Chiang Mai Province.

The focus of this study was on facilitating the participation of people in Ban Nongyen village, i.e. the researcher, parents or guardians, Lanna language local experts, and teachers at Wat Donkaew Schools, to help promote the habit in reading Lanna language.

The processes of this Participatory Action Research included 5 steps:

- 1) analyzing the cause of the problem: lacking of the habit in reading Lanna language;
- 2) selecting appropriate solutions for the problem; 3) planning appropriate activities;
- 4) conducting the planned activities; 5) assessing the achievement of the program

The results of this study were as follows:

- 1. Wat Donkaew school received a good cooperation from Ban Nong Yen community;
- 2. despite their illiteracy in Lanna language reading, students' parents well supported the program by promoting their children's reading habit and taking them to seek assistance from local experts;
- 3. the language teachers adjusted their teaching strategy to suit the students competency level;
- 4. the students themselves also attempted to improve their reading skills and paid more attention in reading Lanna alphabets. Their achievement was evident in their increasing reading and writing scores.

Nonetheless, the promotion of Lanna language reading habit did not gain a complete achievement due to the limitation of time to practice their reading skills in the level that is adequate for building up reading as a habit. In only one semester, the students were able to read only at the alphabet level-the level of competence is not yet adequate for promoting reading as a habit.